

Binjurebarks ak

2010-11-09

(Anti-binjurebark antikroppar IgG, IgA, IgM)

Provtagning, provtagningsmateriel och hantering

Remiss: Remiss - Immunologi

Prov: Blod tas i SST-rör (gul kork, Skåneförrådet)

Provet förvaras kylt i avvaktan på transport.

Transport

Kan transporteras i rumstemperatur

Indikation

Misstanke om primärt Addisons syndrom (idiopatisk binjurebarksinsufficiens på autoimmun bas) - antingen isolerat eller i kombination med andra autoimmuna endokrina sjukdomar som Hashimotos sjukdom, pernicios anemi, typ I diabetes mellitus och idiopatisk hypoparathyroidism.

Svar

Svar lämnas inom 1-2 veckor efter provets ankomst till laboratoriet

Referensintervall

Negativ: titer <10

Positiv: titer 10

Metod

Metoden är en indirekt immunofluorescenstest med fryssnitt från apbinjurevävnad.

Indikation och medicinsk bakgrund

Prov besvaras negativt om ingen fluorescens kan ses i barkregionen på vävnadssnittet samt positivt i titer 10 eller högre om cytoplasman i de steroidproducerande cellerna i barken visar fluorescens.

Binjurebarksinsufficiens kan antingen vara primär eller orsakad av minskad stimulering av binjurarna beroende på brist på ACTH (sekundär binjurebarkinsufficiens). Den primära formen är Addisons syndrom, vid vilket binjurebarken utsätts för progressiv destruktion. Orsaken kan vara tuberkulos, cancermetastaser m m, men autoimmunt betingad nerbrytning är den vanligaste formen och svarar för upp till 70 % av alla fall. Hos dessa patienter kan autoantikroppar mot binjurebark detekteras. Antikropps nivåerna korrelerar ej med sjukdomsförloppet.

I ca hälften av dessa fall är binjuren det enda målet för autoimmuna reaktioner, medan det i resten av fallen också förekommer en eller flera andra autoimmuna endokrina sjukdomar. Vid autoimmunt polyendokrint syndrom typ I (APS I) förekommer förutom binjurebarksinsufficiens också kliniska eller serologiska tecken på hypoparathyroidism och/eller pernicios anemi (samt mucocutan candidiasis). Vid den vanligare typ II-formen (APS II) kombineras binjurebarksinsufficiensen med autoimmun tyreoidit (Hashimoto) (Schmidts syndrom) och ibland dessutom med diabetes mellitus typ I (Carpenters syndrom).

Referenser

1. Betterle, C. et al: Autoimmune Adrenal Insufficiency and Autoimmune Polyendocrine Syndromes: Autoantibodies, Autoantigens, and Their Applicability in Diagnosis and Disease Prediction, *Endocrine Reviews*, 2002, 23 (3): 327-64
2. Schatz, D.A.: Autoimmune Polyglandular Syndrome II: Clinical Syndrome and Treatment,
3. *Endocrinol Metab Clin North Am*, 2002, 31 (2): 339-52
4. Falorni, A.: Autoantibodies in Autoimmune Polyendocrine Syndrome Type II, *Endocrinol*
5. *Metab Clin North Am*, 2002, 31 (2): 369-89

Faktaägare: Bo Cederholm

Uppdaterad: 2010-12-01